

СТОРІНКА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Вельмишановні колеги!

У 13-му числі «Львівського клінічного вісника» продовжуємо реалізовувати наш задум, який передбачає сприяння можливості клініцистів різних фахів обмінюватися інформацією, що допоможе інтегрувати їхні зусилля для розв'язання актуальних, часто міждисциплінарного характеру, проблем сучасної медицини.

У рубриці «Оригінальні дослідження» опублікована праця М. О. Абрагамович і М. Р. Ферко, в якій наведено характеристику стану вегетативної нервової системи за показниками варіабельності серцевого ритму у 240 хворих на цироз печінки, з'ясовано її залежність від ступеня важкості портальної гіпертензії. Дослідження дало змогу виявити, що зростання вегетативної дисфункції з переходом регуляції на місцеві (гуморально-метаболічні) рівні пропорційно залежить від ступеня важкості портальної гіпертензії у хворих, що підтверджує роль вегетативної нервової системи в патогенезі виникнення портальної

гіпертензії, а також може слугувати надійним допоміжним діагностичним критерієм виявлення портальної гіпертензії та одним із «маркерів» визначення ступенів її важкості.

Опубліковано результати дослідження Я. Е. Вареса та С. В. Кияк, за якими в клінічну практику впроваджено комп'ютерну програму Xray analyzer, що допомогло обґрунтувати в конкретному клінічному випадку правильну тактику стосовно безсимптомного та без особливих патологічних змін ретензованого нижнього третього моляра, а також планування операції атипичного його видалення, і, як наслідок, значно спростити операційний процес, зменшити кількість можливих інтра- і післяопераційних ускладнень.

Колектив дослідників, очолюваний Р. Ю. Лозинським, вивчав інформативність молекулярно-генетичних і цитогенетичних клональних маркерів мієлофіброзу, а також їх поєднання для діагностики та прогнозування перебігу цього захворювання. Доведено, що одночасне проведення цитогенетичного аналізу та визначення мутації JAK2V167F підвищує відсоток підтвердження клональності патологічного процесу за наявності мієлофіброзу (до 73,0 % хворих проти 38,2–59,5 % за умови використання лише одного методу).

Дослідженню рівня 25(OH)D в сироватці крові 93 пацієнтів із полісуглобовою формою ревматоїдного артрити та його залежності від деяких клінічно вагомих показників присвячена праця О. В. Синенького. З'ясовано, що в більшості з них рівень вітаміну D знижений, він достовірно корелює з показниками DAS-28, а його середній рівень у сироватці крові достовірно нижчий у хворих із максимальним ступенем активності, порівняно з тими, у кого хвороба має мінімальну активність.

У рубриці «Погляд на проблему» представлені результати дослідження О. О. Абрагамовича, О. П. Фаюри та У. О. Абрагамович, присвяченого систематизації теоретичних і практичних знань про коморбідні захворювання, на основі чого створено класифікацію з поділом на рубрики, залежно від їх кількості, причин виникнення, клінічного варіанта уражень, взаємозв'язку між захворюваннями з виділенням синтропічних, походження, наявності морфологічних змін, залучення в процес органів і систем, черговості виникнення, симптоматичної домінантності, наявності ускладнень. Окремо, залежно від особливостей, рубрифіковано ускладнення.

У статті М. М. Шимона подані результати міжнародних досліджень, новітні рекомендації стосовно цільового рівня систолічного та діастолічного артеріального тиску у хворих на цукровий діабет.

М. О. Абрагамович і С. Я. Толопко опублікували результати аналізу сучасної літератури щодо проблеми ураження органів дихання у хворих на цироз печінки. Як впливає з аналізу, підвищення портального тиску є сигналом, що запускає молекулярні механізми виникнення патологічної гемодинаміки та порушення регуляції легеневого кровоплину, чому сприяє також змінена чутливість гладеньком'язових клітин судин до ендотеліальних вазоактивних впливів. Такими вазопульмональними ускладненнями цирозу печінки вважають портопупульмональну гіпертензію та гепатопульмональний синдром, що мають зовсім різні патофізіологічні механізми виникнення, клінічні ознаки, особливості діагностики та лікування. Описано клінічний випадок хворого з гепатопульмональним синдромом.

У рубриці «Огляд літератури» опублікована праця колективу вчених, очолюваного А. С. Свінцицьким, присвячена вивченню актуальних наукових досліджень практики застосування неінвазивних методів оцінювання стеатозу та фіброзу печінки за наявності неалкогольної жирової хвороби печінки.

До друку приймаються праці українською, російською, англійською, німецькою мовами. Наклад часопису дасть змогу донести інформацію до всіх, хто її потребує.

Запрошуємо до участі в нашому проєкті. Будемо раді бачити Ваші праці на сторінках «Львівського клінічного вісника».

З найщирішими побажаннями успішної праці
головний редактор часопису
професор **Орест Абрагамович**

EDITOR-IN-CHIEF'S PAGE

Highly esteemed colleagues!

In the 13th issue of "Lviv Clinical Bulletin" we continue to implement our plan, that provides promoting opportunities of the clinicians of different specialties to exchange information, that will help to integrate their efforts to solve actual, often interdisciplinary, problems of the modern medicine.

In the section "Original research" was published the work of M. Abrahamovych and M. Ferko, where are described the characteristics of the autonomic nervous system state on the heart rate variability indices in 240 patients with liver cirrhosis, was found its dependence on the severity of portal hypertension. The study made it possible to detect, that the growth of autonomic dysfunction with the transition of the regulation to the topical (humoral-metabolic) levels proportionally depends on the severity of portal hypertension in patients, confirming the role of the autonomic nervous system in the pathogenesis of portal hypertension occurrence and also can serve as reliable auxiliary diagnostic criterion of portal hypertension detection and one of the "markers" of determining the degree of its severity.

Were published the results of the study of Y. Vares and S. Kyyak, who made it possible to implement the computer program "Xray analyzer", which helped to justify in a particular clinical case the right tactics in patients with asymptomatic and without any pathological changes impacted mandibular third molars into clinical practice, and also planning the operation of its atypical removing, and as a result, significantly simplified the operating process and reduced the number of possible intra- and postoperative complications.

The team of the researchers, headed by R. Lozynskyy, studied the informative value of molecular genetic and cytogenetic clonal markers in myelofibrosis, and their combination for the diagnosis and prognosis of the disease. It was proved, that the simultaneous conducting of cytogenetic analysis and determining the mutation of JAK2V167F increases the rate of confirmation of pathological process clonality in the presence of myelofibrosis (up to 73.0 % of patients vs. 38.2-59.5 %), when using only one method.

The work of O. Synenkyi is devoted to the study of 25(OH)D level in the serum of 93 patients with polyarticular form of rheumatoid arthritis and its dependence on certain clinically significant indices. It was found, that in most cases the level of vitamin D was decreased, also it significantly correlated with the indices of DAS-28 and its average level in serum was significantly lower in patients with the highest level of activity, compared to those with the minimal activity of the disease.

In the section "Approach to the problem" there are the results of research of O. Abrahamovych, O. Fayura and U. Abrahamovych, devoted to the systematization of the theoretical and practical knowledges on comorbid diseases, based on which was created the classification with allotment into the categories, depending on their amount, causes, clinical variant of the lesions, the relationships between the diseases with determining the syntropic ones, origin, presence of morphological changes, involvement organs and systems into the process, order of the appearance of the diseases, symptomatic dominance, presence of complications. Separately, depending on the features, the complications were classified.

In the article of M. Shymon were presented the results of the international studies, current recommendations for target levels of systolic and diastolic blood pressure in patients with diabetes.

M. Abrahamovych and S. Tolopko published the analysis of recent literature on the problem of respiratory lesions in patients with liver cirrhosis, which argues, that increased portal pressure is a signal, which starts the molecular mechanisms of abnormal hemodynamic and pulmonary dysregulation flow appearance, aided also by the change of the smooth muscle cells of blood vessels sensitivity to endogenous and exogenous vasoactive effects. These complications of cirrhosis today believe to be portopulmonal hypertension and hepatopulmonal syndrome, which have quite different pathophysiological mechanisms of origin, clinical symptoms, features of the diagnosis and appropriate treatment. In the article there is a description of the clinical case of the patient with hepatopulmonal syndrome.

In the section "Literature review" is published the work of the team of scientists, headed by A. Svintsitskyy, devoted to the study of the actual scientific research of using non-invasive methods for assessing liver fibrosis and steatosis in the presence of nonalcoholic fatty liver disease in practice.

Accepted for printing are works in Ukrainian, Russian, English, German. The circulation of the journal will make possible to convey the information to all who need it.

We invite everyone to participate in our project. Looking forward to seeing Your works on the pages of "Lviv Clinical Bulletin".

With best wishes for the successful work
editor-in-chief of the journal
professor **Orest Abrahamovych**